

I-a Jalo - n°I

Monatsschrift

1941 December

$I = 10^4$

S A N T A U A S N -

Redakcio kaj eldoneo: estraro de bruĝa Esperanto-grupo "Paco kaj Justeco"

AL LA GRIMEROJ DE "PACO KAJ JUSTECO"

Jen mi finfine estas, eta revueto, ligileto konkreta inter la movado kaj la grupo unuflanke kaj inter la estraro kaj la geanaro aliflanke. Ni ne estas farita sen pezaj zorgoj nek multega laborado; mi ankau ne ekstis kiel la amerikaj fungourboj sed nur postlonga pripensado kaj pro-kaj-kontra paroladoj de la estraro. Tial, karaj gelegontoj, estu ne tro kritika je mi kaj preparu al mi la akcepton kiu decas al amiko je kiu oni longtempe vene sopiris kaj kiu hazarde finfine nin vizitas. Pardonu al mi la malluksan kaj la cirkonstanco aspekton ĉe mia nieno. Memoru la flandran proverbion ke: "Sub maloclikata ŝelo sin ofte kaſas ora koro" kaj ĝi konvinkita ke mia enhavo, kvankam nezorge prezentita, estas al vi, estumataj gesangtpornoj, tiu ora koro. Gi ekde nun senfese batos nur por ĉiuj de vi, sciante ke ĝi estas tiel de nepre necesa al via Esperanto-intelekta vivo kiel la homa koro al via korpa ekzisto. Per ĝia bonfarta funkciado je via intenco ĝi pruvas humile alporti al vi pliriĉigon de via esperanto-kono, okupadon agrablan dum teda ĵornoj, kunvivadon sendependan kun la tutaj grupoj, amian seriozan post la laboro ĝiutaga.

Final de, miaj karaj gelegontoj, ne ŝategi kaj ambaŭanc akcepti
miajn vin fidi al tiu ora horo sub maledikata ŝatoj.

"Ne komata, ne ŝatata" oni diras. Fro tio ni ionete parolas pri mi nioj per ke vi tuj ekkonu kaj ekamu min jam je l' unua renkontigo tieci liel... nu ja, kiel bela blondulino!

Mi eniris sendemande vian nunan preskaŭ mortan E-aktivacon-kauze de la hidrohaj fikirkonstancoj, ma koncentras - ĉar mi sentis la necesejen iomete, kvankam tute ne sufice, anstataŭigi kiel eble plej bonehaj plej baldaŭ la momente ne plu aparantajn E-gezetojn. Mi do intencas doni al vi la intelektan nutracon kiu al vi nurkis kauze de neelenco aboni al E-revuoj en- kaj eksterlandaj; Iom tiu ĉefafero me min enkāu prezentis vin helpi por iĝi bonegaj geesperantistoj, por vin sentigi ke vi ion posedas estante genitroj de "Paco Iaj Justico", vin grupigi kvazaŭ en unu familio kiel decaj el gezaro de sama unuigo. Unuvorte mi laboras nelafianta por

POSTUL DI VI CIUJ - en ke vi eble sentos ĝin -
ALI DAS ESTATEIVEGO ALI ALI POST ALIA KOMUNO

Jen vi konas min. Al vi jug^o se mi indas esti via amiko. Mi arde
esperas ke mi kapablos konkeri ĉiujnkorojn de la getulianaro far
estos vi, karaj gelegontoj, kiuj decidjos pere de via entuziasmo al
de via malintereso pri la daŭra vizito de uo, bona vunditona fidela
amiko, al vi.

Par la rédaction B.I.

AJVOVO AL IA GERIUBANJOJ.

Eldono de revuo jam estas grava afero sed apud la eldonmalfacilaĵoj ankaŭ la enigno : "Kiel maniere plenigi ĝian enhavon?" postulas oftfoje dela redakcio multajn sendormajn noktojn. Tial estu ĝentilaj niaj estimatej gelegontoj, kaj ĉiu aparte laŭpove helpu la pezan taskon de la redaktoroj plifacili. Ne levu la manjin ĝieles ĝemante kaj pretekstante malkapablecon. Vi ĉiuj povas kaj devas kunlabori al N.I. gazeto. Ia afero certe estas pli facile ol vi opinias. Se vi hazar-de ion audiis pri la mondlingvo aŭ Esperanto movado, anonce ĝin tuj senhesite al ni. (se necesas eĉ en Nederlanda lingvo, ni poste mem tradukis). Ankaŭ ĉiuspecaj interesaĵoj pri niaj geonoj kaj ilia familio(ekz. geedziĝo - naskiĝo - morto- informo pri kiu ajn afero ktp. ktp.) ni danke akceptas kaj donos lokon en la revuo. Kinfine ni esteras de tempo al tempo ricevi ensendajojn de niaj gelegontoj i.a. vojaĝpriskribadoj, juneconmemorigaĵoj; ĝu ne, karaj geanikol, ke ĉiu sen peza intelekta laborado kapablas kunlabori al afero de ĉies intereso ? Do, antaŭen.

Por la redakcio R.I.

Samideano Roger Iserentant: petas por pruntedonado, por legi, dela libro "moeder waarom leven wij ?"; kiu membro ĝin eventuale posedas kaj pretas ĝin prunteoni ? Dankon antaŭe.

III. GRUPA VIVADO :

- Por la monato Decembro la ĉiusemajnaj laborkunvenoj okazos je selvontaj datoj : la Judo 4-a, 11-a kaj 18-a de Decembro, ĉiam je la 20-a horo. Judo la 15-a okaze de Kristnaskiesto kiuvero ne okazos.
- La Vendredo 5-a, 12-a kaj 19-a ĉiam ekzakte je la 19.30 h. okazos la vintro-kurso. Rilate la 16-a la estraro poste decidos.
- Moklumoj diri Decembro la estraro nek aranĝis nek antaŭvidis. Je tempo la gemembriaro estos avertita de eventualaj kunvenoj.
- Nia ĉiunonata Bimanskespero okazos fi-monate la 3-a de Decembro je la 19-a horo. Ni instigas la geamaron liberteni tiun daton kaj multnombre ĝesti la aruzvesperon.

La fakkurso organizita pasinta monato por niaj gemembroj plensuksesis. Ni jam formis subsekcion en nia grupo. Ĉiuj ŝalgeamatoroj ni nepre atendas kaj kore konvenos en nia grupo. La klubito pripenses la aktion organizi baldau konkurzon kun premioj.

* * * * *

Pasinta monato la estraro ankaŭ reorganizis la grupbibliotekon. Ĉiuj niaj gemembroj ricevis flugfolietin por instigi al lagado kaj krom tie oni ankaŭ didonis jam unuan likiciston kiu necesas klarigoj de enhavo, aŭtoro, eldonato ktp. Ero la afableco de nia prezidento kaj sekretario kiuj serpage metas ilian ĝ-bibliotekon je la dispono de la geanoj. Nia grapa librорizervo konsistis jam el pli ol 75 verkoj i.a. de Selma Lagerlöf, Molibre, C. Gezelle, ... de Lusset, Hjörneon k.a.

GEMEMBROJ UZU LA BELEGAN OKAZON POR GUI DE MONDEAMAJ CEFVERKOJ.

IV. STUDADANGELTO: De accusatief.

De zelfstandige (uitgangsletter O) en de bijvoegelijke (uitgang A) naamwoorden hebben in het Esperanto soms de letter N achteraan. WANNEN ?

Wanneer zij in den rechtstreeksch voorwerpsvorm staan, ook genaamd accusatief of vier-en naamval. Iets of iemand staat in den

accusatief als de handeling rechtstreeks overgaat van het onderwerp v.d. zin op het voorwerp ervan. Bvb.: Ik schop de bal. De handeling gaat rechtstreeks uit van mij op het voorwerp. "Bal" staat dus in den accusatief; "Mi piedfrapas la pilkon".

Het onderwerp van den zin is de persoon of de zaak (of het ge-ge-riep enz.) die de daad stelt of in een toestand verkeert: "mijn vader heeft veel boeken". "Mijn vader" is het onderwerp. "veel boeken" staat in den accusatief. Ander voorbeeld: "Jen goede moeder wordt altijd gedierd".

"Jen goede moeder" is het onderwerp. Ander voorbeeld: De neederigheid is de mooiste deugd, die nochtans slecht weinigen aan trekt. "De neederigheid" is het onderwerp, "die" als plaatsvervangend voor "de neederigheid", is eveneens onderwerp, in den tweeden zin die begint na de komma; "weinigen" staat in den accusatief, vermits de handeling van aan te trekken rechtstreeks overgaat op het onderwerp.

Iets of iemand staat in den onrechtstreeksch voorwerpsvorm als de handeling niet rechtstreeks overgaat op het voorwerp v.d. zin. In dat geval staat dikwijls een voorzetsel tussen beide: bvb. "Ik schrijf naar mijn vader." De handeling gaat niet uit van mij op vader. Dus geen "M" voegen aan "patro". "Ik schrijf naar de bal" (naar ik kan hem missen) In dat geval gaat de handeling alles-zins niet rechtstreeks van mij uit op de bal.

BALKWEL: In het Nederlandsch is het algemeene regel dat man voor een accusatief geval staat na een voorzetsel. In het Esperanto is andersom. Dan heeft man juist geen accusatief. Niet altijd echter staat een voorzetsel daar paraat om U te wijzen dat een bepaald woord in den onrechtstreeksch voorwerpsvorm staat. Bvb.: "Mij is de wraak, zegt de Heer." In de idee alleen staat het voorzetsel er, het behoort er dus te staan want "de wraak is mij" zou deze zin hebben! Volledig is de zin: "De wraak is mij (aan mij) zegt de Heer". Wij hebben hier dus twee zinnen met elk een onderwerp: nl. "de Heer" en "de wraak" en een onrechtstreeksch voorwerp "mij".

OEFENING : a) Vertaal de gegeven voorbeelden en verder nog:

- I) Geef mij een handboog waarmee ik naar het doel kan mikken en de roos afschieten.
2) Niet gij zult wraak uitoefenen.
3) Indien dus de straf op iemand moet toegepast worden, U zelf moet gij dan straffen!
b) Hoeveel zinnen zijn er in ieder van de voorbeelden?
c) Bepaal het aantal onderwerpen en tellens het rechtstreeksch voorwerp en ook het onrechtstreeksch.

X-X-X-X-X-X-X-X-

STATISTIKOJ : (kodonumero 416.14)

Jen la fino de demandlistodisdono. Cu mi ankoras povas peti vian atendon por ludado de fefero kiu estas malsatata retenco de mia kapableco kaj grupa aktivecon.

Komencis la provon : 30 gemembroj de kluij. S f-imoj kaj II s-roj.

Tenkasis lagrupon : 9 , , ; ; I , , , , , ,

Restis viktimoj : 17 8 9

De tiuj dekan gemembrij komplete interplenigis kaj resendis la ok demandlistoj nur 10 de kiuj 4 6

Do restis ĝis nun 7 4 3

Ankorau ne redonis ĝiujn demandlisojn. De la tri s-roj du sin tute ne interesis al la provo kaj unu nur ensendis du respondeojn.

De la kvar f-inj unu ensendis tri respondeojn kaj du nur ses.

Jen staristiko pri la reguleco de la ensendaĵoj. Sciu ke dum du semajnojn oni havas tempon por pripensi, kaj malgraŭ tiu sufice longa tempospaco kelkaj gemembroj bezonas pli: Monatojn. Jes, jam pli ol monato ili pripensis ilian nomon kaj naskigdaton. Mi gōjus ricevi finfine tion malfruan ensendaĵon far nomo kaj naskigdato de tiuj malfrua ensendantoj devas esti geniaj. Jen do la listo

la ùorde de ensendado ::

Iserentant Roger 83 ; Raymonda Schouteet 45 ; Carlos Braet 42 ;
Boudewijn Verleye 34 ; Maertens gregoire 29 ; Fernand Roose 38 ;
Etienne Debactis -6 ; Thérèse Roose -20 ; Marie-Louise Senave -26 ;
Elisabeth Senave -44 ; Denise Maly -57 ; Marie-Louise Roose -72 ;
Henriette Dekersgieter -80 ;

Rimarku ke estas tempospaco egale al I73 tagoj inter la unua kaj la membro t.e. preskaŭ ses monatoj. Interesa statistiko pri entuziaspo kaj liberaj horoj de la gemembroj. Oni ankaŭ povas konkludi de la fraŭlinoj ne havas (ne ridu sinjeroj) tempon por studi. Cu vere.

AN

X-X-X-X-X-X-

VI. ANGULO DE LA SERCUMULOJ.

La pafarko ne ĉiam povas esti steĉita. Pro tio la estraro organizos konkursojn inter siaj gemengroj kaj disdānos premiojn al la bonaj gesolvoj. Jen estas la labormaniero. Por ĉiu konkurso oni donos certan nombron da puentooj. Tiu kiu obtenos 50 puentojn ricevos rekompencon. Do ĉiuj iam kapablos obteni premion se la energio ne mankas. La ensendajoj pri tiu anguleto oni sendu antaŭ la 15-a de la sekvonta monato - por hodiaŭa numero do antaŭ la 15-a de Januaro - al sekvonta adreso : Iserentant Roger., Komvest 70; Brugge. Jen la unua konkurso. Bonan sukceson!

CIFRERENIGMO (10 puntos)

50	I4	9	67	5I	33	62	:	raba birdo
35	23	24	60	64	II	60	26	: venenego (R)
74	30	40	53	36	I5	34	2	45 / 58 / 70 / 67 / : ulo kiu estas la ĉenero inter produktantoj
K	4	5	6	7	8	9	10	fkaj la vendisto. (R)
64	32	52	75	I2	7	I8	57	: ĉefpreĝejo (R)
I5	60	I9	I3	73	464	27	52	5 / : osto de la kapo
14	I7	23	53	I0	6I	43	49	65 / : ĝielbla
45	7	5I	72	3	I	67	11	: muzikinstrumento (R)
2	30	37	I	74	I7	54	70	I2 / : Eŭropa lando (R)
50	I3	59	8	40	I6	64	5	11 / : mondhlplingvo
47	64	5	9	62	2I	28	44	37 / 4 / : multpieda besteto (R)
6	I4	3I	I9	32	23	I3	68	60 / : postviva ejo (R)
I6	42	62	I9	54	57	46	12	: birdo
7I	38	55	I2	48	3	4I	26	37 / 25 / : libera
63	73	3I	69	II	5I	66	13	azia lando (R)
46	3I	69	I9	I9	I6	23	73	55 / I9 / : simio (R)
56	20	64	39	52	I8	29	45	14 / : ŝipinstrumento (R)

Rim. : la tuta frazo konsistas el 75 literoj kaj estas serioza averto al la tutmonda geesperantistaro.

— . N T . U L N —

Redakcio kaj eldono: estraro de la bruga Esperanto-grupo "Paco kaj Justeco".

KRISTIN SKO.

Karaj geomikoj. Kelkaj vortoj pri la signifo de la Kristnaskofesto. Neniel ni povas montri ĝin pli bone ol kamparante al alia el la plej grandaj festoj de la Katolika eklezio, nome al la Paskofesto. Pasko estas la festo de la triunfo, de la venko super la malamikoj. Gi estas la festo de la eksplodanta ĝojo, de la lautaj ĝojskriboj: alleluia. Kristo finis la bataladon, ekstarigis sian regnon. Kristo regas venkas, Kristo regas. Ĉi tie audiĝas per la sendesa kuna sonorado de la sonoriloj grandaj kaj malgrandaj, bezaj kaj malpezaj. Ne tio estas la Kristnaskofesto. Tiu ĉi estas la intima festo, la silenta festo. Ne sen ĝojo, ne ne, tute ne. Sed de la tre profunda, malbruma ĝojo, la festo de la paco en la koro. Precipe nun ke la ekstera paco ne ekzistas. Pro tio ni ne kreau ke Kristnasko ne plu havas signifon. Krom la ekstera ekzistas ankorau la interna paco. Pli vera, pli reala ĝi estas. Gi estas necesa kondiĉo por la ekstera paco. Gi eksteras kiam regas harmonio en ni t.e. kiam regas etiko, ordo en ni t.e. kiam ni farigis homoj laŭ la kristana idealo. Iiel Kristnasko konservas ankorau tre kaj tre grandan signion. Gi estas la animiesto. La festo de la koroj kiu ĝi estas humilaj, simplaj, pacemaj, bronzaj. Oni pensadas, oni rigardas tre profunde en si mem. Oni eniras sian konsciencon. Ciun deziron al salbone, maljusto, egoismo oni forpelis el si. Kaj kiam tiuj malamikoj fortoj estas for, tiam regas en ni la paco de Dio. Plena harmonio estas en ni, kiu kauzas neeldireblan grandan felicion. Kaj kun brilantaj okuloj kaj ridantaj vizogoj ni deziras suenan felicion staton al aliaj, al ĉiuj niaj kunhomoj, ĉar ĉiuj ni estas fratoj kaj fratinoj en Kristo.

La Kristnasko estas la festo de la humileco, de la idealismo, de la tielnomata utopismo. Gi estas la granda festo por tiuj kiuj volas trairi la vivon sin firme tenante je principoj, kiuj ne volas flankeniĝi de tiuj principoj, kiuj neniam, en nenhukazo, volas forlasi unu el tiuj principoj, sed ne dum unu momento, sed ne por tiuj materialaj tielnomataj avantajoj kaj fortoj, kaj kiuj kredas ke, nur strikte agante laŭ tiuj principoj, ili plej bone kaj multe prosperos kaj efikigos. La granda ekzemplo de tiuj principuloj: Kristo. Maria Li venis sur teron, absolute malpotenca. Nenun influhavon amikon Li havis. Kij tiel

L i devis venki la homomasonojn. Kia utopio. Li venkis. Tion ni rememoras ja la Kristnasko.

Kaj nun, karaj geomikoj, ni ankoraŭ iomete meditu pri la mesago farita de la ĉielo ĉe Kristnasko: "pacon al la homoj kun bona volo". Kion tio signifas? Tio signifas estas ununura, nur unu bona interpreto de tiuj vortoj ekzistas kaj eblas: "pacon al la homoj kiuj volas la bonon". Ne al la tielnomataj bonvolemuloj. Ne al tiuj kiuj ja volas la bonon sed kiuj tamen ankāŭ volas iom da profito, iom da grandeco, iom da flatita milhumila sinestimo, iom da humiligo al la najbaroj. Ne al tiuj kiuj volas la bonon se ne estas tiom da gravoj (?) malprofetoj, kaj eble persekutoj. Al tiuj tiuj homoj ne paco. Sed la paco de Dio al tiuj homoj kiuj giutage luktas, luktegas kaj luktades, kiuj nenion pririmarkas krom la ordonon kaj la deziron de Dio, kiuj volas absolute kaj senescepte fari sion por atingi tion kion Dio ordonas kaj deziras. La volo kies sekvo kaj rezulto estas la logika ago, ne la sapiro. La paco de Dio, la paco de la Kristnaskfesto al la homoj kiuj volas la bonon.

(verkis por nia revuo: R.F.)

四

ANGULETO DE L. POEZIO :

La estraro intencas - se kompreneble la gemembraro interesas pri ĝi - fiumonate meti poemon, ĝu serioza, ĝu neiva, de konataj aŭtoroj en la revuo. Ankaŭ ni eventuale plenumigos laupove la demandon de la gennaro. Se eblas vivskizon de la verkisto ni en ĝi-tiu rubriko aldonos. Tut-kompreneble en hodiaŭa numero ni enmetas du belegajn Kristnaskpoemojn.

KRISTNASKO

Alvokas la sonorilet'
al prego.
Kovrigas ĝio per tapet'
de nego.

Pregejon iras tra malhel'l'
modesta karavano,
Car dum ĝi tiu nekto el ciel'
naskigas Kristinfano,

Kandeloj flagras sur l'alter'
dum pregas nun Kristano,
Kaj supre, el la angelar'
naskigas Kristinfano.

Nun gojas ĝiu sur la ter',
en domo kaj kabano,
Revenis paco kaj esper'
naskigis Kristinfano.

Alvokas la sonorilet'
al prego.
Kovrigis ĝio per tapet'
por rego.'

(Juul Karnas)

NIAJ GEMEMBROJ RAKONTAS.

Ni estis kvinope - geesperantistoj - por pasigi la mez-Aŭgusttagoj en la Flandraj Ardenoj. Vespere antaŭ ol disiri (la fraŭlinoj logus en monaĥinejo, la fraŭloj tranoktus sub la tendo) ni decidis iri morgaŭ - estis Dimanĝo - al la frumatena Diservo je la 7-a en la pregejo de la proksima vilaĝo X. Lice pro la longa bicikla vojego - ankaŭ io ĉeke kauze de la eltrinkita botelo da vino - ni nin baldau elstrecis sub la velo. Mi kiel gvidanto de l'ekskurso zorgus pri la vekiĝo ĉe ne ĝis la 6.30-a. Mi avertskuis miajn kamaradojn. Unu saltlevigis kaj rapide sin pretigis. La dua pretekstente gardi la tendon kaj zorgi pri la matenkufo je nia reveno... ree sin kuſis. Kaj jen en la matennebulo ni malsupreniris al la valo, al la pregejo.

Kelkaj minutoj antaŭ la sepa ni ambaŭ - en ekskurspantalonetoj kaj kun nudaj kruroj meze de la tombstoneoj de l'mortkampo kiu gis la pregejmuroj ŝirkaus la Didomon - staris antaŭ la pregejenirejo: la pordo ĉiam fermata - nur tri aŭ 4 gekredantoj ĉe la pordo - en la vilaĝo profunda silento. Finfine pordo malfermis kaj eniras la grupeto. Mirege kaj scivoleme ni rigardis al stranga Sta Meso en vilaĝo X. De temp' al tempo vilaĝano senbrue gliteniris, konfesis, komuniis, sammaniere eliris kaj ree silentego. Tri kvaronoj ni tie pacience restis. Tiam finfine kompreneante ke io ne estis en ordo ankaŭ ni eliris kaj al vilaĝano petis pri l'Meshoro. Je la sepa belsonis li responden: la turhorloĝo (ni nur nun ĝin rimarkis) montris preskaŭ la oka.

Kic okazis? Cu la vilaĝanoj eble mokis pri ni kauze de niaj pantalonetoj kaj nudaj kruroj? La Sta Spirito fine helpante ni kompreenis la enigmion: la vilaĝanoj de l'fama vilaĝo X. gis nun - Aŭgusto 1843 - ne ankoraŭ obeis al germana ordono de oficiala horloĝado priskribita jam kelkaj monatoj pli frue.

La stranga aventuro postulis de ni preskaŭ du horoj da pregejsilado dum tiu fama tago sed almenaŭ al unu el ni ĝi bonfartis.

(verkis pr̄ nia revuo E.I.)

EEN WOORD VAN UW VOORZITTER.

Op vraag 4 van lyst D heeft een der leden zeer rak geantwoord: "De groep volledig doordringen van de E-idee; zōō een geest trachten te scheppen dat ieder lid de verwezentlyking van het ideaal, in 't klein, ziet en voelt". Kernachtiger kan het niet uitgedrukt. Dit was steeds het opzet van uw bestuur. Herhaalde malen werd het U ingehamerd: het gaat er niet om een paar uurtjes te week Esperanto en daarmee uit zoals je bvb. ergens tegen betaling sny- en naailessen kunt krygen of een kursus van handelskorespondentie kunt volgen. Neen. Daar is in onze beweging nog de "Interne Idee".

KRISTNASKO IAS40

Kristnaska fest', ho dolga son'
La temp' de l'gojo nru k.j bon'
Nun ree staras ĝe la pordi'.
En kor' eksonas sanktakordi'.

Ne gojas nur infana kor'
Ke venas nun benita hor'
En kiu la fiela am'
Ekbrulas nun en pura flam'.

Plej bela fest' de l'tute jar'
Silentas nun envi', avari',
Car ĝiu ja per amdonac'
Malpacon ŝangas nun al pac'.

Kristnaska fest', ni laudu vin,
Felicon portas via sin'.
Per via ven' plenigas vi
La mondona per la ben' de Di'.

&&&

&&&

&&&

Tot het inzicht komen dat het menschdom daar nood aan heeft en dat het iedere natie ten goede komt. En er zich dan ook met zyn gansche persoonlijkheid aan wyden. Vorming van zyn eigen in die geest. En dan dit ideaal uitwerken eerst in die kleine kring van ideegenoooten. Zoo komen we dan tot wat ik reeds zegde: dat onze groep een groep van levensvrienden moet zyn. Het zou moeten zyn als gy in onze groep komt, dat gy meteen als 't ware in een andere wereld komt; in een goede wereld; in een wereld waar het goede heerscht.

Nu dat het onze groep voorspoedig gaat mögen en moeten wy schifting houden, mögen en moeten wy eischen stellen. Dat is't wat nu Jan 't gebouren is door de strengere voorwaarden van opname tot lid. Tevens willen wy weten wat wy aan onze leden hebben, welke de kwaliteit is van onze ledengroepsing. Wy zyn immers van plan al hetgeen in ons is uit te baten en alle mogelijkheden te verwezenlyken. Nog willen wy, voor zoover het niet raakt aan onbescheidenheid, de gansche persoon kennen. Dit gebeurt dan door de vragenlijsten waarvan de héél grote verdienste aan samideano Fons Norro toekomt. Er moet immers solidariteit zyn onder ons ook op stuk van gewone "business". Als iemand zyn noodige ontspanningsuurtjes wil vullen is het wenschelyk dat hy of zy in onze groep gelijkgezinden vindt, dat juist aan dezen eerst gedacht wordt, dat juist sy eerst gezocht worden. Dat alles willen wy nu uitbouwen en organizeeren. Het is een heel teer. Daarom die oproep van my tot U dat ge daaraan zoudt medewerken: in ernst, degelyk. Steunt daarin uw bestuur in een actie die ten slotte U zelf zoo helemaal ten goede komt.

& & & & & &

In naam van het bestuur en in eigen naam wensch ik aan alle leden, aspirantleden en cursisten alsmede aan hun huisgenooten een zalige, door God gezegende Kerstnacht en een heel gelukkig nieuwjaar.

& & & & & & (Uw voorzitter)

LITERATURA ANGULO.

Jen nôva kaj certe Satata rubriko. Fakte gi ja devis aperi en la unua numero sed tiem ne eblis pro teknikaj kialoj. Ekde nun eltrajoj el konataj E-verkoj havos regule ilian lokon en nia revuo. Por hodiau ni prunteprems el la hebrea lingvo tradukita verketo "Hebreaj rakontoj".

LEGENDO PRI LA KREADO DE LA VIRINO.

Orienta legendo rakontas:

Kiam la Kreinto de l'mondo volis krei la virinon, Li ekvidis, ke la tutta materialo estas eluzita por krei la viron, sed fi tio ne malkuragigis la Kreinton kaj Li prenis de l'serpento - gian kapablon turnigti, de certaj plantajoj - ilian kapablon alkročigi; de l'herbo - la tremodon; de l'cano - la rektecon; de l'rozo - la farmecon; de l'olio - la frisocon; de l'gazelo - la rigardon, de l'suno - la klarecon; de l'nubo - la larmojn; de l'vento - la malfidelecon; de lunugo - la malocon; de l'mielo - la dolcecon; de l'fajro - la flamon; de l'pigo - la babilodon.

Cion fi tion la Kreinto miksis, kaj kreis la virinon - la plej belan el tiuj estajoj en la mondo.

(el: "Hebreaj Rakontoj" de Salom-Alehem.)

GRUPA VIVADO:

Por la monato Januaro: a/ laborkunvenoj okazos la Jaudoj 8-a, 15-a, 22-a kaj 29-a. Kiam jo la 20-a horo. Jaudo la 1-a (Novjartago) kunveno ne okazos. Preskeu certe la generala julkunveno kun reelektado de la estraro okazos la 15-a de Januaro 1942.

b/ la estraro ne precizo scias kiam la lecionoj por la gekursistoj finos. Sen averta la kursoj do kiel kutime daūrigas ĝiu Vendredo je la 19.30-a.

c/ dum la vintromonatoj ekskursoj ne okazos. Eble grupe ni foje iros al bildparoladejo aù teatro. La estraro artempe avertos.

d/ la monata festvespero okazos la lasta Dimanĉo de Januaro t.e. la 29-a.

De la monato Decembro : tiuj niaj laborkunvenoj kaj kursoj estis sufiĉe multnombré kaj regule ĝeestataj. Ni satis paroledon dō nia prezidanto pri "La rogado de Iudoviko la XIV-a" - La gekursistoj generale bone progresas - La enoncita speciala festvespero de la 14-a no okazis

pro kialoj nedependaj de l'vojo de la estraro. Gi estis prokrastita gis la 28-a. La gemembroj nencion perdos far la estraro nun organizos tutspecialan Kristnaskfeston. Pli da detaloj oni ja vidos kaj audos dum tiu vespero mem. Al la geenario la devo multope ĝeestis.

& & & & & & & & &

Nia kamarado Fons Norro konatiĝas al la estraro sian oficialan fianĝon kun f-ino Maria Van Houtte. Fons ankaŭ esprimas la esperon ke lia kortrezord iĝu estonta esperantistino kaj fidela membrino de nia grupo. Gratulojn al la gefianĝoj nome de la tuta grupo.

= = = = =

Daar het by velen een gewoonte is rond Kerstdag of Nieuwjaar een boek te koopen heeft onze geheime dienst getracht na te gaan welke boeken onze leden en, zoo mogelyk, ook anderen zoo al koopen. Wy zyn daar ten doele in geslaagd. Het is interressant na te gaan naar dewelke hun voorkeur gaat.

Ryna alle Esperantisten kochten "La lingvo de la bestoj" van Barker of "Candide cù l'Optimisme" van Voltaire.

De Belgische E-bond: "Van de koele meren des doods" van F.v.Eeden en "Schemeringen v.d.dood" van F.Timmermans.

Nia kasistino: "Rica kaj sen mono" van Ph.Offenheim en "De Fohograaf" van M.v.Iseghem (dit laatste, geschenk van een onbekende persoon).

Het behoer van ons blad: "Een O te veel" van HeConscience.

De Commissie van Studie & Onderzoek (F.Roose, R.Iserentant, F.Norro, B.Verleye, E.Debaets, G.Maertens en Henriette De Kersgieter): "Van sewe duuvels en wat hulle gedoen het" van Leon Cachet.

De cursisten van F.Roose: "Viktimoj" van Julio Baghy.

De professor van Esperanto: "Zwansprofessor" van Arrie Entbroeckx, alias Fernand Roose: "De onderneming" van Maxim Gorki - "Hoe het groeide" van Knut Hamsun, en "De Trouwe Vrouw" van Sigrid Undset.

Onze lokaalhouder: "Palaco de dangero" van Mabel Wagnills.

Nia festdirektoro: "Kiel organizi grupvesperon" van W.Wingen.

Fernande Maly: "L'âme obscure" van Daniel Rops.

Boudewyn Verleye: "Mr. Tot agetas mil okulojn" van Jean Forge.

Raymond Schouteet: "Mi en li" (kriminalromano) van Vladycckx.

Marie-Louise Senave: "La tentation de l'homme" van S.Léconte.

Georges Verbruggen: "La nekonata konato" van Douglas Boatman.

Roger Iserentant: "Myn hart is niet hier" van Jeanne van de Putte.

Xamuel v.d.Bussche: "Een ideaal echtgenoot" van Oscar Wilde en "Moniger" van Knut Hamsun. Martha Riems, zyn verloofde, : "Vzn een meisje dat eindelyk thuis was" van M.v.Dorsten.

Carlos Braet: "Morgen word ik 21" van Magda Schneider. (jes la 25/3/42)

Marie-Thérèse Roose: "Iemand wacht op my" van Stadler.

Achiel De Rudder: "Als het hart verlangt" van Viborg.

Grégoire Maertens: "A humble lover" van M.R.Edward.

Joseph Hautekiet: "Houtekiet" van Gerard Walschap, en "Jozefo kaj la edzino de Putifar" van Bulthuis.

Jacqueline Callewaert: "La unua kiso" (almenaù en la Esperanto grupo).

Jacques De Mylle (by de L.B.): "Steunpilaren der Maatschappy" van Ibsen.

Henriette De Kersgieter: "Plus que parfait" van C.Buysse, en "Heilige vriendschap tusschen man en vrouw" - M.Schone

? ? ? ? ?: "La venonta milito" (van dit boek zeggen wy absoluut niet wie de kooper is) van Delaissi.

Marguerite Cuquet: "Meiske houd je hart vast" van Birkner.

Emma Giffel: "By vreemde menschen" van H.Van Boonen.

Deniso Sehavo - Telesfoor v.d.Plancke - Georgette Schouteet en Roger Martens kochten: "Het leven dat wy droomden" van Maurits Roelants.

(Tu la vivo en la E-grupo? la dimanvespero?)

Mariä van den Broucke: "Maria kaj la grupo" van Emba.

Sinjorino De Vlieghere: "Vagabondo kaj Sinjorino" van Kloepfers.

Gerard De Vriendt (pas getrouwde): "Het Verloren Paradys" van Milton.

Madeleine Devos en Gyza Byla: "Waarom de man naar de vrouw verlangt en de vrouw naar de man; met 2 opvouwbare modellen" - H.Stumm.

Gilberte Bonneville: "Hot rood prinsesje" van Joors.

Elisabeth Senave & André Denys: "De weg tot elkanter" van Trygve Gulbransen, "La alta kanto de la amo" van Ted Jung en "Verlovingring" van G.Dorme.

Marcelline Ackaert: "Vrouwen moeten werken" van Richard Aldington.

Suzanne De Kersgieter: "De ziekte die liefde heet" van Leo Faust.
 Denise Maly: "Femmes fortes" van Duc de la Forée en "Een vrouw van geen beteekenis" van O.Wilde (hoe rynt men dat te saam)
 Marie-José De Kersgieter: "Nachtboek van een kinderjuffer" van Hennie
 Marcel Isserentant: "Bei uns in Deutschland" van Ernest Claes en zijn echigenoote Georgette: "Als de ooivaar komt" van Lisbeth Burger.
 La prezidanto: "Twee jaar vacantie" van Jules Verne.

& & & & & & &

Alfons Norro: "L'école des Femmes" van Molière - "Amkonkurencoj" van W.Schmidt en "Leven, worstelen, zegepralen" van E.Bek.

Marie-Louise Roose: "Huwelyk in kameraadschap" van Ben-Lintsey en "Vojago en Faremidon" van Karinthys.

La sekretario: "Ver is de Haven" van Van Wyck-Masson.

8888888888

Ien ĉi tiu blad kan ieder medowerken; is zeljs ieders medewerking gewenscht. Vooral dan om lokale aangelegenheden, humor, satire, enz. Degene ni ĉe anoniem willen blyven zorgen ervoor dat hun kopy in gesloten omflag terecht komt by F.Roose, 15 Guido Gezelletaan, Brugge. Volstrekte geheimhouding is dan verzekerd. Uitsluitend en alleen genoemde persoon sal wete, wie de steller van dit artikel is. De artikels zullen echter als 't noodig mocht blyken, gecensureerd worden.

+ + + + + + + + + + + + + + + + + + +

ANGULO DE LA SERCEMUJOJ : Sajnas ke la rubriko konos sukcesegon ĉar ĝi antau la 15-a de Décembro (do monato antau la findato de ensendado) ni ricevis ensendajojn. Inter ili mi surprizite sed kun des pli granda gioj rimarkis kovertion de nova kursisto. Jen laudinda ekzemplo kej instigo al la multej ĝeneralnovuloj kiuj ne ankorau ensendis al... et le ĝis tuti ne ensendos. Por la Kristnasknumero mi zorgis pri diversaj konkursoj por ke la geenoj sin povus amzi ĉiujante. Oni povas ĉentre gajni 15 puentojn ĝis-tiu fojo. Do, al la labore. La solvo kaj nomoj de la gesolvintoj de la 1-a konkursc aperos en la februara numero.

KONKURSO N° 2 - Ĝenonimo (7 puento)

Per la ĝis-subaj difinoj, formu 14 kvarliterajn radikvortojn komencante per la lasta litero de la antaua vorto. La unua vorto komencas per la lasta litero de la lasta vorto.

Jen la difinoj:

1.muzikinstrumento - 2.insekto - 3.vaporigema fluidaĵo - 4.vingro-
 namajo - 5.enloganto de eŭropa lando - 6.skribilo - 7.papa krono -
 8.konstruo - 9.montrilo de kompaso - 10.teleskopvitro - 11.monstra-
 ŝiso - 12.bildeto de sanktulo en rusa ortodoksa preĝejo - 13.vapor-
 gema fluidaĵo - 14.hejtajo.

KONKURSO N° 3 - magia kvadrato (4 puento)

	1	2	3	4	
1	X	X	X	X	Formu horizontale kaj vertikale la samajn vortojn.
2	X	X	X	X	de la sekventa difinio anstataŭante la signo (X)
3	X	X	X	X	per la necesaj literoj.
4	X	X	X	X	1.platigi grenon (R) - 2.funebra vazo - 3.penetro (R) - 4.angla honortitolo (R).

KONKURSO N° 4 - divenajoj

kun B mi estas ilaro de vēlsipo ?

kun D mi igas teatra verko ?

kun F mi ŝangas en ligna skeleto ?

kun G mi malmulte pezas ?

kun P mi anstataŭas ponton ?

kun T mi finfine igas veturilo ?

N.B.: I premipuento por tiu kiu bonsolvos la tri enigmajn.

X X X X X X X X X X

KIEL ONJ GIN ESPRIMAS EN ESPERANTO ?

Ei blindepafos, ebie trafos (men weet nooit hoe 'n koe 'n haas vangt)

Eti ne riskas, tiu he gajnas (wie niet waagt, niet wint)

Komenec bona - labore ĝuona ('n goed begin is 't halve werk)

X X Z X X

X X A A X

X X X X X

— A N T A U E N —

Redakcio kaj eldono: estraro de la bruga E-grupo "Paco kaj Justeco".

ESPERANTO EN DE PÄDAGOGIE.

Vanwege de nationale talen moet men geen logica verwachten in de regels van de spraakkunst. De meeste regels hebben series uitzonderingen de eene, zoo onredelyk als de andere. Men zgt: dat is ook niet noodig. Of liever: de taal dient niet om het logisch denken te bevorderen maar om de letterkunde, de ziel van een volk te leren kennen. Inderdaad dient de taal om een volk in al zyn uitingen te leren kennen. Toch dient de vraag gesteld of het niet beter zou zyn moest de taal, benevens die eigenschap, ook nog een andere eigenschap hebben, nml. eenvoud in de regels en vooral redelykheid in de regels. Het zou ten eerste gemakkelijker zyn. Ten tweede is het een noodzakelyk iets. En ten derde zou het logisch zyn.

I/ Waartoe anders de vereenvoudigde spelling ? Die streving is niet anders uit te leggen en ook niet anders te verrechtvaardigen. Als er nu weliswaar eenige reactie tegen die beweging te bespeuren is, dan is het om wille van het vele geknoei dat er rond gebeurd is, maar niet tegen het principe van de vereenvoudigde spelling. Diegenen die om wille van dat geknoei de vereenvoudigde spelling zouden willen zien verdwijnen, zouden - om het met een typische hollandsche uitdrukking te zeggen - het kind met het badwater weggooien.

zeggen - het kind met het badwater weggebolen.
2/ Men neemt algemeen aan dat het hoogst onpaedagogisch is een vreemde taal aan het kind te leeren als het niet eerst goed zyn eigen taal kent. Doet men het zoo niet, dan blykt, uit de ondervinding dat de leerlingen gewoonlyk geen van beide of geen van de meerdere talen goed kent. Dit schijnt er op te wyzen dat de leerling het nog niet goed aankon om van ~~weet~~ af aan een vreemde taal te leeren, dat er eerst een voorbereiding moet zyn, dat de leerling eerst moet vertrouwd geraakt zyn met gramatica en zinsbouw en dat hy die kennis eerst in zekere mate ~~k~~ moet bezitten. Daarom dan eerst goed de moedertaal leren en daarna de andere talen. Maar waarom is dat noodig? Waarom kan men niet met goed succes samen met de moedertaal ook een of meerdere vreemde talen leren? Is het niet omdat men vreest dat de leerling in dié hutsepot van elkaar tegenstrydige regels zal verstikken? Men volgt hier het principe dat een van de grote principes van de paedagogie is: van het eenvoudige naar het ingewikkelde. Het zou echter veel meer vormend zyn moet men aan de studeerenden eerst een cursus in Esperanto geven. Ook hun eigen taal is moeilijker, ingewikelder dan ESPERANTO.

3/ Een van de grootste taken van de paedagogie is toch oock: kinderen opvoeden tot logisch denkende menschen. Moesten de talen logisch geconstrueerd zyn, zouden zy dan geen hulpmiddel zyn daartoe ? Het

Esperanto is volstrekt logisch opgebouwd.
Wat er ook van dit alles zy, tot nog toe werd maar één proef onderne-
mēn, nml. in een kleine Engelsche stad Bishop Auckland in 1919, onder
toezicht van Dr. Alexandra Fisher. Men had twee parallelklassen ge-
vormd van 12-jarige meisjes. Aan klas A onderwees men het eerste jaar
Esperanto, aan klas B Fransch. In het tweede jaar begon A met Fransch,
en zette B de studie voort. In het derde jaar werden beide klassen ver-
eenvoudigd. Het bleek dan dat de leerlingen van A verre deze van B over-
troffen in de kennis van het Fransch, alhoewel zy een jaar minder les
hadden gehad. Wy die de eenvoud en de logische structuur van het Espe-
ranto kennen, verwonderen ons daarover niet. Het tegenovergestelde re-
sultaat had ons wel verwondert.

Wy veroorloven ons nu nog een aanhaling: I) Wylen Dr. E. Scougal, hoofd-schooldorpziener voor de normaalschool in Schotland: "Indien ik een vreemde taal moet onderwijzen, hetzy een doode, hetzy een moderne, dan zou ik m.i. op gezonde paedagogische gronden myn leerlingen een inleidende cursus in het Esperanto geven. Het leren van Esperanto als eerste taal na de moedertaal (wy beweren: voor de moedertaal) is uit een methodisch gezichtspunt inderdaad een tydsbesparing en geen tydsver-spilling.

Door zyn wetenschappelyke bouw en logische naukeurigheid en eenvoud
is het Esperanto een bewonderenswaardig opvoedingsmiddel".
Er bestond tot het uitbreken van den oorlog een internationale ver-
eeniging van professors, leeraars en onderwyzers Esperantisten met een
eigen maandschrift waarin paedagogische vraagstukken behandeld werden.
(door Drs. F. Roose)

ANGULETO DE LA POEZIO.

K I S O J.

Mi kisas vian manon:
Patrinon kisas fil'...
Estim'. Respekto pia.
Humil'.

Jen kis' al viaj haroj:
De patr' al filinet'...
Dorlot'. Fier' naiva.
Kviet'.

Mi kisas vian bušon...
Mallumo. Fulm'. Destin'.
Turmento. Rav'. Komenco
Kaj Fin'.

Mi kisas vian frunton:
Fratinon kisas frat'...
Fidela Ŝirm'. Kareso.
Kaj flat'.

Jen kis' al viaj vangoj
El kamarada kor'...
Komunaj zorgoj, Ŝercoj,
Humor'.

(Kolomano Kalocsay)

Pri la aŭtoro: Kolomano estas hungara kuracisto. Li naskiĝis
6 Okt. 1891 en Abaujszántó.- Esperantisto ekde 1913 - Estis ĉefredak-
toro de Literatura Mondo.

NIAJ GEMEMBROJ RAKONTAS: Brûgaj studentoj kaj policanoj.

La rakontoj estas vera. Gi okazis en la bona, antikva urbo Brûgo. Lun
vesperon antaŭ libertago mi gôje kun kamaradoj iris de la lernejo
hejmen. Babilante ni alvenis sur la "Coupure" apud la kluzo; per gi
oni povis trinsiri la kanalon, sed tiô estis malpermesita.
Malgraû tiu ordono mi transpasis akvon per la kluzponto kaj kriis
al miaj kamaradoj por fari la saman. Sed kiel honestaj knaboj ili
respektis la malpermeson. Ne tre malproksime estis la vera ponto; tie
staris du policanoj kiuj tuj haltigis min: mi devis diri mia nomon
kaj adreson. Mi tûte ne estis malgaja kaj eĉ ridis pri la Hermandad-
sérvicej kiuj kolerigis kaj minacis min kunprni al "Amigo". Sed ili
forgesis miaj plej bonaj kamaradoj kiu tuj defendis min kriante:
"Tiuj junaj policanoj ĉiam estas peccantaj". La malfeliĉulo. Ankaû lin
oni skribis sur la nigra libreto; tiam ni finfine povis foriri.
Dum tri tagoj ni nenion audiis pri la afero kiam mia amiko subite
surprizis min per novajo: li devis iri ĉe la komisario kiu donis al
li riproĉegon tial ke li faris stratbruadon kaj ofendis la policon.
Mi, kiu fakte estis la granda kulpulo tute ne ricevis riproĉon. La komisario
nur ridante diris al mia patro: "Estas nur studentmalserio-
aĵo".

(verkis V.B.)

STUDIEHOEKJE : nog de accusatief.

Nota: herlees zeer aandachtig het geen daarover geschreven werd in
ons bladje nr. 1 en corrigeer zelf: blz. 3 regel 16 woord 4 moet
zijn: "voorwerp" in plaats van "onderwerp".

Iaatst hebben wy gezegd wat een onderwerp en wat een voorwerp (recht-
streeksch of onrechtstreeksch) in een zin is. Om de accusatiefregel
goed toe te passen is het noodig te weten welk woord in de zin het
onderwerp en welk het rechtstreeksch of onrechtstreeksch voorwerp is.
Een goed gekende regel daartoe bestaat hierin: plaatst voor het werk-
woord het vragend woord "wie" of "wat" en na het werkwoord hetzelf-
de woord. Het woord dat in de zin, voor het werkwoord, in de plaats
staat van "wie" is het onderwerp; na het werkwoord, is het recht-
streeksch voorwerp.

Vb.: "De houtzager zaagt hout" Wie zaagt hout? Het woord dat "wie" vervangt (houtzager) is onderwerp. De houtzager zaagt wat? Het woord dat wat vervangt (hout) is rechtstreeksch voorwerp. Het rechtstreeksch voorwerp staat in den accusatief.

Is men verplicht, na het werkwoord, de vraag te stellen aan voor of naar wie of wat, dan komt men daardoor het onrechtstreeksch voorwerp dat niet in den accusatief staat.

Evenwel dat middel is niet altijd probaat. Het onderwerp staat niet altijd voor het werkwoord. Bvb.: niet in de vragende zinnen: "Zaagt den houtzager hout?" Het onderwerp komt na het werkwoord en het rechtstreeksch voorwerp komt heelalmaal achteraan. En niet alleen in de vragende zinnen. Inder voorbeeld: "Zaagt(I) de steenzager(2) hout(3)? (I=werkwoord. 2=onderwerp. + 3=rechtstr.voorw.)" "Nee, steenen zaagt hy" Hier hebben wy het onrechtstreeksch voorwerp voor het werkwoord en het onderwerp heelalmaal achteraan. Wy zullen de volgende maal een ander middel geven om te weten wanneer ge den accusatiefregel moet gebruiken doch eerst moet ge een categorie van woorden leeren kennen: nml. de voorzetels. (prizorgas F.R.)

GRUPA VIVADO: "La Fokoj" (413.1)

Malgrau la malbela vetero kaj vintrovetero kaj malvarmeo la "Fokoj" de nia grupo daūrigas ilian semajnan nagadhouretan. Fervoruloj sin-renkontas la Dimačoj la 1-a, 8-a, 15-a kaj 22-a de Februaro ĉiam de la 8-a ĝis la 10-a horo matene en la urbnagejo.

Rederykerskamer: (415.3)

Reeds verscheidene malen werd het idee geopperd in onze groep een afdeling te stichten die zich zou wyden aan de E-letterkunde en waarin Esperanto zou beoefend worden om de schoonheid, de klankenrykdrom en waar de uitspraak van dichtby zou bestudeerd worden. Wellicht voelde U reeds dit fekort aan? U zyt misschien enthousiast voor gedichten, romans of toneelopvoeringen. Zouden we in onze kring dan geen klub kunnen hebben die deze enthousiosten groepeert? Kunnen we samen niet de interessante toneel- en muziekopvoeringen bywonen? Kunnen we onzen drang naar de schoone letteren niet samen bevredigen? Zoo U interesse hebt meldt U dan schriftekyk aan de redactie van ons blad onder den titel "Rederykerskamer".

(la du fakoj prizorgas F.N.)

Propaganda: (codenummer 415.4)

Nieuwe propagandamaterialen zyn beschikbaar. hier volgt een opsomming van de nieuwste, niet vermeld in propagandablad nr.2 :

Gewone briefkaarten (10 stuks) 1 Fr. - Briefkaarten met Zamenhof-sfb. (10 stuks) 2,50 Fr. - Fietswimpel 2,50 Fr.

Verder nog de reeds gekende: Potlooden 1,25 Fr. - Prentbriefkaarten van Antwerpen 5,- Fr. - Kenteekens 3,50 Fr. - Kantlibretoj aan 7,50 Fr. - 6,- en 5,- Fr. - Fundamento van Dr. L.L.Zamenhof 5,- Fr.

Deze maand richten wy ons vooral tot de cursisten. Een kenteeken, een fietswimpel en een potlood moeten de uitdrukking zyn van het intreden in het groepsleven. Voor elke bestelling zich wenden tot Grég.

Maertens - Nieuwstraat 56 - Assebroek of in ons lokaal.

(prizorgas G.M.)

Por la monato Februaro: kauze de la terure malvarme vintrovetero kaj pro manko de karboj - sekve ne ebleco varmigi la salonojn - ni momente ne regule kunvenas. La estraro entempe avertos ĉiujn gemembrojn de la okazontajoj rilate grupoj aforoj.

De la monato Januaro: la tuja kaj tute ne antauvidita severa malvarme ekde meze de la monato iomete malvigligis nian aktivecon. Ankau la ĝenerala jar-kunveno kiu, lau la statutoj, devis okazi dum la dua kunveno de Januaro estis prokraſtitaj ĝis ne ankorau definita dato. Eĉ la monata dimanĉa festvespero ne okazis. Esperu ke baldau plivarmigos por ke ni denove povus daūrigi laboradon kiel antaŭe. Rilate la vintrokursado de la Vendredo la estraro ŝojas sciigi ke ĝi daūrigos en alia sed varmigita salono. La gekursistoj estos ĉiuj avertitaj.

&&&&&&&&&&

ANGULO DE LA SERCENUTOJ: Solvo de la Problemo nr.1 el revuo 1 de Decembro: La 16 vortoj estas: 1. Vulturo - striknin' - reprezentant' - katedral' - zigomosto - ultramar - trümpet' - Nederland' - Volapuko - Skolopendr' - purgatori' - urogalo - sendependa - Japanuj' - orangutang' - sekstant'.

Kaj la proverbo: "En propra lando uzu la gePatran senerare, Sed Esperanto servu trans la limoj kaj transmare".

Bonē solvis la enigmion: Gesamideanoj B.Verleye - D.Maly - R.Martens - A.Norr kaj G.Martens (ĉiu ĉiuj do skiris 10 puentojn). 8-año I.Roose havis etan eraron (9,5).

Nota de la prizorganto de ĝi-tiu rubriko: Mi tre miras ke ne ĉiu ĉiuj ni-aj genembroj ensendis la solvon au almenau parton de la solvankau se oni nur kapablas trovi kelkajn vortojn oni jam povas akiri puentojn kaj sekve rajtas figuri en la listo de gesolvintaj por fine gajni libron se oni atingas la 50 puento. Do en estanteo pli da kurago kaj ne hezitu ensendi nur duonon, eĉ kvaronon de la tutu solvo ĉar ĉiam oni almenau obtenos kelkajn puentojn. Nemoru bone ke mi ne prizorgas ĝi-tiu rubriko por ke ĉi ĉi ensendus perfektajn solvojn sed nur por instigi li genembraro - gaje kaj agrable pasigante vesperon - al vertsero. Ĉado kaj lernado kaj farado, sekve al pliperfektigo en la mondalingvo. Ci-sube vi trovas novan enigmion Nr.5. Gi nun estas silabenigmo. Tre interesa sed iomete malfacila problema. Pro tio mi donos 20 puentojn al ĉiu ĉiu ĉiuj bone solvos la konkurson. Geamikoj senprokraste kaj kurage al la laboro. R.M.RKO: ĉiu-korespondajo pri ĝi-tiu rubriko sendu al Iserentant R. - Komvest 70 - Brugel-Ankau la solvoj estu sendataj antaŭ la 15-a de Marto al sama adreso.

ENIGMO NR. 5 (silab-enigmo)

AK = AK = AL = AN = AS = BL = BI = BO = CE = CI = CO =
DE = DI = DI = DO = DO = EK = EI = EN = ER = EA = FA = FO =
GA = GE = GI = GO = HE = IK = IN = JI = KA = KE = KI = KO = AO =
LA = LE = LO = MA = MI = AE =
MO = MO = NI = NI = NE = NE = NI = NI = NO = NO = NO = NO = NO =
NO = NO = NO = NJ = OK = OR = OR = PA = PA = PB = PP = PE =
PI = PI = PU = RI = RI = RO =
RO = RU = SE = SO = SO = SU = TA = TA = TE = TE = TE = TE = TO =
TO = TO = TU = UM = VA = VE = VI = VO = VO = ZI = ZE = ZU.

El la supraj 126 silaboj formu 42 trisilabajn vortojn kun la jenaj signifo: 1 kreskaĵo servante al teksaffabrikado 2 flava malsano 3 parto de floro 4 glando en la homa korpo 5 sudamerika mambesto 6 longkrura birdo 7 flor 8 pastra vesto 9 la Dipatrino 10 mangebla riverfiso 11 ĉielbluo 12 malhelblua kolorilo 13 spicajo 14 saltinsekteto 15 malmola metalo 16 vagulo 17 eta peltkvarpiedulo 18 ĉasajo 19 granda muzikinstrumento 20 flava nimfeo 21 okulkavo 22 Hindia piulo 23 infektega malsano 24 hautmalsano 25 vegetaĵo kun skarlataj floroj 26 meblisto 27 malmöerna spado 28 bela bonodora floro 29 subbrakido 30 speco de versaĵo 31 montogorgo 33 muzika tono 34 parazita insekto 35 enloĝanto de Eŭropa Ŝtato 36 malgranda mara fiŝeto 37 perfekta horizontala ebeneco 38 granda marfiŝo 39 juga esploro 40 arbo kies fruktoj havas magian forton en la mitologio 41 vegetaĵo kun acidaj mangeblaj folioj 42 nimfo de riveroj.

N.B.: la komencaj literoj de la 42 vortoj formas tre bone konatan proverbon.

ATENTU: la prizorganto de ĝi-tiu rubriko rekompencos per ĉe speciale al la premio la unuan seneraran solvon.

888888888888888888

SPRITAJO:

Dum foiro ruza viro skribis sur sian budon: "Esperanton parolanta kanario". - Multaj personoj eniris kaj ĉiuj revenis ridante.

Al demandoj ili respondis: "Jes, jes, gi parolas".

La viro atendis ĝis kiam dek personoj trovigas en la budo. Tiam li fortiris tukon de la kago kaj demandis al la birdo:

- Cu vi velas cigaron aŭ pipon?

- Pip... respondis la birdo.

- La akuzativen ĝi enkorau ne lernis - klarigis la viro.

(el: "Esperanto legolibro")

KIEL ONI GIN ESPRIMAS EN ESPERANTO?

Nelege akirita ne estas profita (onrechtvaardig gekregen goed get niet).

Rostita kolombeto ne flugas al buseto (de gevallen duifjes vliegen U niet in den mand).

Komenco aprila - tempo facila (1 april stuunt men de gekken waar men wil).

&& && &&

I-a Jarö - n° 4 (mededeelingen uitsluitelyk voor
voor de leden.

Marto 1942

— A N T A U E N —

HISTORIO PRI LA EKESTO, KRESKO DO KAJ FLOR DO DE NIA ESPERANTO-GRUPO "PACO KAJ JUSTECO".

ANTAU PAROZO: Se mi hodiau komencas en ĝi-tiu ĵaĝo rakonti pri la historio de nia grupo ĝi ne estas kun la intenco surpaperigi nenion diranta ĵn datojn, lokojn kaj personojn, por neforgesigi al la posteuloj tiele kiel la gefekzintagoj el antikva historio, sed nur celante enpenetrigi la odiseon de la grupo en la cerboj kaj koroj de ĝiuj niaj gemembroj kaj gesimpatiuloj. Tiucele mi forigos ĝion komplikan kaj rakontos detale kaj facilvante - memorante pri la fabelrakontanta avino kiu sukcesas kapti nur per simpla, interesa kaj facilekponenda historieto la plenan atenton de l'geknabaro - pri ĝia rilate al nia kara E-grupo por kiu finfine pli multe da gemembroj ol la 2-3 ĝiamaj pioniroj almenaŭ sciu kaj poste memoru de la jam kvinjaraj betaladekzistado de nia klubo. Ĝefe mi do pritraktos la internan vivon de nia societo kaj mi opinias ke ĝi estas la afero kiu plej interesas kaj entuziasmigas la junan gemembraron kaj ĝin poste instigos sekvi la paĝojn de la Antauuloj. Do, kiel en la lernejo oni senduse nin instruadas kaj ripetadas pri la gloraj faktoj de niaj prapitroj por ke ni sekvu ilian ekzemplon kaj farigu iam bonegaj gepatrululoj, tiel mi ankaŭ vin instruadas - ne nur pri la brila flanko kiel en la landa historio sed ankaŭ pri la malhejla ekozintagoj - pri bon- kaj malbonfarto de la klubo por ke ni iĝu fervoraj gemembroj de nia sekcio kaj fideloj, konvinkitej geadeptoj de nia movado.

Par ke li golegantaj pli bone komprenu la kuzen d'le ekster de nia grupa mi ilin deves peti momenton par klarigi nekonvenen situacion en nia lando; sekve unkau on nia urbo Brugge, rilate la lingva problema. Antaŭ la mondmilito 1914-18 preskou ĝiujn societajn - kaj Dio sciu kiam de klubetoj ekzistas en Belgujo - estris francparolantajn kaj almenigun franclingv-satentaj komitatojn. Ofte tamen kaj membroj kaj gvidantoj ne komprenis unu la alian. Tiuj bedziurinde faktaj ĝemoklasoj depost fino de l'mondmilito sed bezonis eksterige de sendependaj flandraj ligkiecoj V.T.B. (Flandra turista unuigo) - Flandra Kruso - Flandra Fotoklubo, ktp. ktp., par ke fine la Flandranoj ekhavu justan rajton.

Ankaŭ la flandra geesperantistaro forsinrigis de la Belga Ligo kaj ekestis E-grupoj en ĉiuj urbaj kaj komunumoj de Flandrujo. Nur Brugz kompreneble - kie eĉere estis la plej fortaj E-grupoj de Belga Ligo - ŝiam malrapida se temas pri necesaj reformoj, ne sekvis la leidindan ekzemplon. Kaj multajn gejunulojn - mi parolas pri propra sporto - la movado Esperanto perdis ĉar ili ne havis eligi al klubo kiu ne sufici respektis la geputran lingvon.

J.-KO 1937: EKESTÖ - KAUZO K.J SEKVO.

Jen la situacio komence de Januaro 1937 en nia kura urbo Brug^a. Necesis iniciita de V.T.B.-liga (sekcie de Brug^a) kaj sunprofite kaj sindikata laborista de nia hejduo, prezidento F.Ronse, kiu profundare sentis la postulan sekretan de multaj personoj, por kontraustri la gismilita fisisitucio organizante Esperanto-kursen flandrapinie. Estis la kerno de la ekestis de nia nuna grupo.

La 14-a de Januaro 1937 okazis ĉe en la bruga junulgastejo pravleciono esperante: ĝin sekvis 23 gekursistoj pleninterese. La ĉefa profesoro Karl Seale - ĝiuj kiuj havis la honoron interrileti kun li certe memoras sian la agroblun mienon kaj la nerizisteblojn konvinkon kiuj alriĉis ĉe lia persono - gvidis la kurson. La interesogaj, spritej, eĉ humuraj, lecionoj de la instruisto kaj precipe lia simpatio per kiu li kvezau ensorgis la studentaron faris baldon amiken rondon de ĝiuj gekursistoj.

La 18-a de Marto 1937 la kurso finis per memorinda inter-ni vespero: t.e. ni kantis, faris muziken, deklamis, diedonis la diplomojn, dancis ktp. La gelernintaj oferis propravale memorigojn al S-ro Salc kiun kortufis la egam. Fine unuepe oni konsentis kunresti per fondi E°-grupon sendependan de la jam ekzistanta Rego Gruppo Esperantista (sekcio de Belga Ligo) klubo en nia urbo.

Tiemaniero okestis "Paco kaj Justico", la bruga sekcio de Flandra Ligo Esperantista. Antaŭ ol hejmoniri fotografioj eternigis la okeston kaj estraro jene farnigis: Prezidento: E. D'haenens - Vic-prezidento: F. Roos - sekretario: E. Van heulebrunck kaj konsilino: Maria Vincke.

KOMENCA PERIODO:

Mi tuj diras ke oni - mi ignoras kiu elektis la estraron - oraregis en la elektado. Oni eble nur rimarkis la profesion sed ne atentis la komparecon. Tiemaniero okazis ke nur kelkaj sen.jnoj E. D'haenens restis prezidanto kaj poste F. Roos lin anstatauigis. Ankau la elektita sekretario farasis la estraron kiam li unue tasko postulis laboredon. Iscironant Roger, la hodiau sekretario, lin postsekvis. Imitante la ekzemplon de sia Majstr Zamenhof ni post post psejris antaŭen al eble. Malgrac multfaciliĝoj fiaspecoj - jam post multlonga tempo kelkaj farlasmis la noveton rompante ilien parolon je promesito kunlaboredo - ni ne perdis la kuragon. Tuj kiuj nin farasis gin fias faris por t.n. afroj personoj, plejofte ankorau tre malgrandanimoj.

La Sipeto - mi volonte komparas nia klubeto al ĝi - komence penadis sin bone teni sur andogaj furiazentoj de guste fondita unuiga sed la Sipestraj (nan ne plu la unu-tag-nusoj) regis ilien taskon kaj gvidis tra labirinto de rifoj kaj akvosturnigoj la malgrandan kaj rompigeman boatojon al sekura haveno. Malrapide sed certo la Sipeto deurigis novigadon. Ni jam posedis ejan - trinkejo "Diligentie" en la Hoogstraat en Brug - guste tiel kiel ĝiu respektinda klubo.

(daŭrigata)

(skribis por la revuo R. I.)

&& && &&

ANGUETETO DE LA POEZIO:

Je demando de unu de niaj genembroj ni por si-tiu monato donas la ĝi-suban poemon.

PREGO POR MI TEMPO.

Dio, furu min instrumento por via paci.
Ke mi alportu amon, kie estas malako.
Ke mi pardonu, kie estas kulp.
Ke mi unuigu, kie estas malconsento.
Ke mi alportu veron, kie estas eraro,
kredon, kie estas dubo;
esperon, kie estas nilespero;
Vian lumen, kie estas nullum;
gejan, kie estas fugreno.

Ne por esti konsilisto, sed por konsili.
Ne por esti komprenta, sed por komprendi.
Ne por esti amiko, sed por ami.

Nur ĝi-tiu graves, ĝar
dankinte, oni ricevas;
forgoseante pri si nomo, oni travas;
Pardonante, oni ricevas pardonon, kaj
mortente oni eniras la eternan vivon.

(prego laŭ Sto Francisko de Aŭisisi)

8888888888888888

NIAJ GENEMBROJ RAKONTAS:

Tuj kiun panjo aŭdis ke aluzpetantaj firkauvegadis en la urbo kaj vendis aferojn eble ŝtelitajn, kaj ke tiuj fihomoj verŝajne nun estis en la strato kie ŝi loĝas, ŝi ne plu sentis pluzuron pro la posttagnezmanĝeto de ŝia amikino. Panjo sciis ke ni estas sal. hejmo. "Neniu frapas al ni, pardenon sen ke li vendas ion, se Augusto malfermas ĝin. Kelkfoje li donas 5 frankojn, se ili nur kurigas demandinton. Kaj jam milfaze ni diris ke li devas fari atenton ĉu ke li ne plu povas ŝenti so ni ne estas hejmo. Sed ĉe ne helpas. Li temen sciis ke okazas multfoje ke tiej homoj vespero fartrinkas ĝian kion ili ricevis dum la tago. Li Iesus sin transprenis de unu infano". En la pono de la firkauvidantaj tiuj vortoj estis alhumiĝis por ni. "Jam tiel agis kaj ankorau tia knabo". "Neniam li estas viro en la vivo". Panjo ne plu povis resti trankvila, kaj deziris rapide fariri hejmen. Post kvin minutoj ŝi okstiris kaj edisuis. "Venu, Agnes, ĉu vi kunigas por sorbi la telejon kiun ni devis doni al via patrino sed kiun ni forgesis?" "Jes, diris la patrino de Agnes, kuniru ĝi mi nepre bezonas ĝin" Unue Agnes ne ŝatis pli iri tra tiu malbelega vetero sed nun ŝi deziris, ĝar ŝi valis sci kia efektivo okazis ĉe mi, dum mi estis sola;

"Cu tamen vere? Vi danis monen? Kiam?" - "5,-fr. panjo" - 5,-fr. Grandé Dio, ree 5,-fr. Sed kie estis via mens? sciu, patro estis tre tre kolera. Kiel estis eble?" Si fariris el Cambra. Mi staris neze de la Cambra kun duanklini kapo, ionete makridetante. Agnes estis trank-vilà, siaj okula j brilis. "Bela knabo" Si pensis. "Tiam multe da trompem estis en li ke li es de malgranda buba lasus sin trampi" Pušč antaen ĝi estis al tiu unika bela io kie tute skaparis ŝian estajon kaj altiris ŝin nerezistible: ke estu donata al ŝi iĝi lia vivkunlino; kune kun li eble faje esti trampata, sed noniam trampi aliajn. "Bela, gronda knabo, ŝi pensis.

(verkis por nia revuo F.R.)

&& && &&

AANDACHT: - terechtwyzing nopens artikel uit vorig nummer.

ESPERANTO EN DE PAEDAGOGIE

Dit artikel uit ons vorig nummer heeft aanleiding gegeven tot een misverstand. Daar war wy beweren dat het goed zou zyn een cursus van Esperanto te geven vooraleer de moedertaal aan te leren, bedoelen wy natuurlyk: vooraleer grondig de studie van de grammatica der moedertaal aan te pakken. Het is inderdaad onmogelyk, zoolas een lezer opmerkt, Esperanto aan te leren vóór de moedertaal, doch dit allereerste onderricht in de eigen taal moet ons inziens alleen bestaan in uitspraak-lezen, woordenschat en enkele all-relementairste notities van grammatica.

====

====

GRUPA VIVADO :

De la monato Februaro: Nia agado dum la pasinta monato kvazaù tute ĝesis kauze de la terura nuna vintro kiu malebligas al la gemembraj kunveni en malvarma salono. Efektive nia ejestro ne posedas pri suficianta kvanto da karboj por vermagi nian kunvenejon. Ni tamen la lasta dimanĝo de la monato organizis nian kutiman festeton kiu plensukcessis. Sejnis kvazaù la gemembraj sentis la necesegan finfine revidi unu la aliajn.

Malgraù la malvarma temen la ĝiusmajnaj ŝakkunvenoj (konkurse organizita inter niaj gemembraj geomataroj) regule ni daurigas far ni ludas en la trinkejo nem kie estas daŭre varma.

Pri la monato Marto: Kauze de tiu eksterordinara severa vintro la estraro evidente ne ankoraù povas antauvidi kiam ree estos ebla organizi kie kutime la kunvenoj. Kompreneble ekdo la alveno de pli varma temperaturo ni tuj avertos la gemembraron pri horo kaj dato de rekomenco de nia vintrokurso Esperanta (ni baldaù dirüs printempkursoj) kaj de la laborkunvenoj. Ankoraù ionete da pacience. Jam ni kutimigis al la atendado.

Pri la Ŝakkubeto de nia E^o-grupo: la organizita konkurso ankoraù ĉiom daurigas kaj estas sukcesa laŭ vidpunkto de gepartoprenado kaj de entuziasmo. Kelkaj geomataroj preske ludis ĝuijn vetejn; aliaj tamen ionete prokrastis la aferon. Ke ili rapidu por ke ni baldaù povu disdoni la premiojn. Krom du esceptoj ĝuij gepartoprenantoj generale estas egalfortaj.

DIENSTBETOON : (414.0) - Wezen en doel.

Onze groep werd steeds gekenmerkt door een geest van intieme vriendschap, van innige solidariteit.

Esperantisten zyn levensvrienden, menschen die eenzelfde ideaal voor ogen hebben en zich onderling aaneensluiten om dit prachtig doel te verwezenlyken. Steeds meer en meer moeten we ons innig verbinden weten als ledien van een grote familie.

Deze geest, deze vriendschap, deze solidariteit wenscht "Dienstbetoon" te bevorderen.

HOE? Door deze organisatie wordt aan de ledien de mogelijkheid gegeven hun solidariteit met DADEN te bewijzen. Vooral nu, in een tyd waarin de geheele samenleving een geweldige omverming doormaakt, hebben we behoefte aan ware vrienden die, door DADwerkelyken steun en helpen door deze herwording heen te komen.

ORGANISATIE: Door een inrichting, gebouwd naar een piepjong idee, wordt aan de ledien verschillende materiële voordeelen geschenken. Waar en hoe deze voordeelen kunnen bekomen worden, zal door geregelde rubrieken in ons tydschrift medegedeeld worden.

Medewerking: Daar het hier gaat om een daad van solidariteit wordt het voor elk lid als een morele plicht aanzien hieraan mede te werken. Laat het nu eens UIT ZYN met dit initiatief doodende "misschien" en achterbaksch goedlummelige "nusslenteren".

Wanneer "Dienstbetoon" U uitnodigt tot een DIAF, weest dan één, doet allen wat U wordt verzocht zoo GOED en zoo STIPT mogelijk.

Dit alles ter bevordering van de onderlinge kameraadschap en ESPERANTO.

(E.A.G.O.)

Iste Mededeeling van "Dienstbetoon":

We beleven een tyd van vredeselschaarschte. Er moet met man en macht gewerkt word om het onontbeerlyke vredsel vast te krygen. Kan "Dienst" betoon hier niet helpen? Er kan geen spraak zyn van een gedeelte van het eien rantsen af te stuur. Dit is reeds schraal genoeg. Wat dan?

Het is een feit dat de eenen, door relatie, vriend- of verwantschap, zich beter bepaalde produkten kunnen aanschaffen dan de anderen. Ook nog dat soms het wettelyk rantsoen niet kan aangeschaft worden; daar schraapzuchtige weekers weigeren het tegen den wettelyken prys af te staan. Het plan is nu ontworpen om de door het lot minder gunstig bedeedde leden te helpen dit voedsel te vinden. Reeds werden enkele resultatengesprekken gehouden, doch een belangryk werk blyft nog te doen. Ik roep U op tot DAADwerkelyke medewerking. Weet U een bepaald produkt een enigzins gunstige voorwaarden te krygen? Kunt U zich bevorraden in niet-gerantseneerde produkten? Of heeft U zelfs middel gerantseneerde produkten, mits afgifte van deelzegels, te bekomen? Licht ons in. Een eenvoudig briefje geadresseerd aan de Redactie van "Antaen" met als ondertitel "Dienstbetoon" valstaat.

Wenscht U anderzyds produkten aan te schaffen die voor U normaal onvindbaar blyken, wendt U schriftelyk tot "Dienstbetoon". De organisatie is zoo ingesteld dat bemiddelend zal opgetreden worden tusschen aannieder en vrager. Zy kunnen persoonlyk de zaak regelen.

Het gaat hier niet om INDISCRETIE maar om een dringende daad van SOLIDARITEIT. Ik verwacht interessante voorstellen nopens deze kwestie.

LIEBARTIBA A NGUITA : "TA VIVO EN BI LISTOK."

Sur vendoplaço novigas la popolaĵo. Bruedas paſoj kaj paroloj en zumudo leuta. Brilas koloroj inter karboj kaj legomoj: verdaj Saloj de virinoj el kampero litva, ŝafaj peltaj, grizaj vestoj de soldatoj, militeloj kā melharoj, bluaj uniformoj de la rusaj oficistoj, blankaj zonoj, ruĝaj kolumnoj, raj agloj, argentaj ornamajoj... Disputas vendistinoj kun germana merĝandulo. Alkuras homoj. Arigas videmuloj. Gendarmoj intervenas. Jen plendas la virinoj en dialektaj litvoj. Policanoj ne komprengas.

"Ruse parolu" minacas la oficiro, "nur ruse, ne lingvaĉe. Ĉi tie estas rusa lando...". Protestas Poloj el amaso... Kie?... Jen la viro. Jam lin koptas la gendarmoj. Tremas ĝestantoj, eĉ nevole. Inter trankvaj bajonetoj lii formiĝas, arestite. Silentas viluganoj. Per saluto ĝuiĝ Poloj horrores la martiron, sed Germanoj kaj Hebreoj ne forprenas sian ĉapon. "Jam li ĝesas nin insulti" murmuras longbarbulo. Koleris fajras en okuloj polaj, mokemo en la rusaj.

Kion scias tiuj homoj unu pri l'eliaz? Kelankau ili havas koron, konas gajon kaj doloron, amas hejm'on kun edzino kaj infanoj? Ego penestia ne okazas. Ekzistas nur debrenoj, Rusoj, Poloj, Germanoj...ne homoj, sole gentoj. En sia domo ĉiu akceptas nur samgentanoj. Kun malbeno de l'gepatroj farpeligas el la hejmo pola junulino, se el Ruso. Si promesis fidon. Pri Litavoj oni ridej: "Estas ja nur vilaganoj". Ilia prezio kaj nacia revekigo? Iu Poloj "intrigo rusa", lai Rusoj "germana pagito". Ego ion pli neniu scias pro lingvo malfacila. Pri Helornoj rakontigas strangaj misteroj, ĉe vespera babilado inter slavaj flikistinoj.

"Maleperis bubo du tag'jn antaŭ juda Pasko. Sur la pordo sinagoga vidigas makuleto ruĝa sub skribajo nelegebla. Kiu povas ja kompreni la hebrean literacon? Terure ĝi aspektas... Ankau strange ŝajnas la rigardoj de l'amaso juda sur stuparo de la sinagogo. Ĉi Hebreoj ne mortigus bubojn per havigi sangon laŭ kaſita rito? Per ili la panista kuiras kukojn ja misterojn..." Tiel kuras murmurado. Poste bubo retravighas, sed vastigis jam la famon kaj efikis en spiritoj.

Pri tiaj ka'umniej indignis jam knabete Zamenhof en Bjalistok.

Kion fari, por ke homoj ne erarū tiel abomene? El tiaj kredoj kaj incitaj rezultas jam veraj katastrafoj...
(el "Viva de Zamenhof" de Edm. Privat)

&&& &&& &&&

BEVΛNGRYKE MEDEDEELING: - "Dienstbetoon"

Den Heer A. DENYS, gieterystraat, 28, Bruggè - sympathisant van onze E°-groep en beweging - en gevestigt als fotograaf, is zo welwillend aan de ledēn van onze groep S.t.h. korting toe te staan op alle werk o.a. afdrukken - ontwikkelen - vergrachten - pasfotos e.d. Ook dezelfde korting op aankopen. Leden maakt gebruik van deze buitenkans.

&&& &&& &&&

ANGULO DE LA SERGEMULOJ :

Manko de la malebligas babiladeto pri ĝi-tiu rubriko. Ni nur donos la solvojn de la ĝenigmaj de la antaŭa numero.
Problemo 2: (Ĝenigmaj) - la 14 radikvortoj estas: flut', tine', eter', ring', Grek', kret', tier', ruin', nadl', lens', sepi', ikon', naft' kaj torf'.

Problemo 3: (magia kvadrato:) MUEL' - ORNO - ENIR' - LORD'.

Problemo 4: (Divenaj): bramo, Drama, Frama, Gramo, Pramo, Tromo.

Jen la situacio de la puentlisto post la kvar konkursoj: S-ro Roger Martens kaj F-inoj D.Milly kaj H.De Kersgieter ankoraŭ ciam posedas la maksimumon de la puentoj t.e. 25 p. - Sekvas: F.Roose 24,5 p. - B.Ver- eye kaj G.Maertens, ambaù 23,5 p. - A.Norrø 22,5 p.

Nova problema - MURF.SADENIGMO

Anstatau la ĝi-subajn krucojn per literoj kaj vortoj de la sekventaj difinoj, ciam aldonaante novan literon al ĝiu vorto de l'gis 7. Tiam vi ciam forprem una literon gis 13. Kompreneble oni povas miksi la literojn.

1.	1. konsonanto.
2.	2. litero
3.	3. limo de ŝtofo (R)
4.	4. kapporto (R)
5.	5. grave malsano
6.	6. ĉasajo
7.	7. homo el malriĉa popolklaso
8.	8. infana malkontentecontro (R)
9.	9. permesi (R)
10.	10. fera stango
11.	11. flandria virnomo
12.	12. litero
13.	13. vokalo.

A=A=A=A=X=X=A=A=K=K=A=A=A

KIEL ONI GIN ESFRIM.S EN ESPERANTO ?

Post sufero, venis prospero - (na lyden komt verblyden)

Kia ego, tie pagi - (zoen men doet; zoen men ontmoet)

Por Paulo sperto, por Petru averti - (een schip op 't strand, een ba- ken in see)

Kia regento, tia servaント - (zoen de heer, zoen de knecht)

Vivu stomako, lau stato de l'sakn - (men niet de tering maar de re- ring stellen).

XXX

XXX

XXX XXX

N T A Y E N

Redakcio kaj eldoneo: estraro de la bruga E°-grupo "Paco kaj Justeco"

HISTORIO PRI LA EKESTO, KRESADO KAJ FLORADO DE NI, ESPERANTO-GRUPO "PACO KAJ JUSTECO".

(I-a daùrigo)

GRADA KRESKADO: Tiel ofte kiel eblis ni nin fidis al moderna lernmetodoj t.e. la plenarkunvenoj. Tiuj maniero ni ne nur zorgis pri la sano de niaj geklubantaj sed ankaŭ ŝparis la malmulte da monto kiun nia kiso enhevis. Kelkaj paroledoj de mia prezidanto ĉi deklamadoj (ambegu esperantilingve) de mia sekretario, ĉu en, ĉu ekster nia ĉio, kaj ankaŭ biciklaj ekskursoj propagandante plenigis la programon gis finjaro 1937 kaj instigis al vigla laborado por 1938.

Cirkon fino de Julio la grupo pli kaj pli konatigis poro de la nece-
sa korespondado propagandado kaj precipe kongresorganizaĵo. Efektive
ni jam dum monato Septembro 1937 dum Ligitveno en Gento (post apena
6 monatoj fondita) akceptis kongresorganizado 1938.

Menciinda estis nia unu oficiala skribado. Gi celis obtenon de sa-
lono en junio ĝastejo per organizi la E-vintrokursen. Priponsu ke ni ape-
nui de post duonjaro ekzistis kiem tiu iniciato realigis. Tamen la kurs-
malgrau intencu propagando mal'sukcessis. Mi tuj diru ke la estraro ne
kulpis pri tiu fakteto. La generala opinio estis: Echinstruisto S-r Boers-
ma ne sufici simpatiu (multe sin ankerau memoris S-r Karli Solc) kaj
konkurenco de la malnova alia grupo kiu samtempe donis vintrokurson.

Sed nur venkante burjn kaj ĉe batojn sen ŝancelegi grupi igas farita: ni pripensis tio ne plendante pro la mal sukcesiĝo ĉiu ĝinj viapunktoj sed des pli vigle daurigante la laborodon dum la neva jaro 1933.

JULY 1938 - Brilega period.

čiuj tiuj kiuj jam estis membroj de "Paco k. k. Justice" certe havigis priponente tiun jaron ekkrius mindepo kun mi: "Kiaj gegegej memraroj, kiuj brilegaj rezultatoj, kiuj nekredeblaj sukcesoj tiu al ni neforgesabla jaro entenis". Estis nia kongresoj. Mi jam supre menciis ke nia grupo akceptis kongresorganizedon post apogu duonjara ekzistado. Kiel tutu nova grupo - ni guste 13 monatoj fondigis je kongresdono - kaj tre milmultnombraj (ni estis nur dudek membroj el kiuj certe 15 estis ne unu k literen surpaperigis kongresorganizaĵoj) ni kurigis alvojki la geoperantistron al nia urbo. Ni priponsu ke presku senescepte ĉiuj eventuelaj elvenantoj dum iam vizitis kongresojn, j., estis mem farje organizis tiuspecojn kunvenojn kaj sekve havus sperton en la lingvo kaj bolsonan nomon en la mondo.

Ni nfluante, nur unu persono; la prezidento, estis senecere la lingvojn kaj jam griziĝis en la mendo. Cinj aliaj estis suĉinfanoj en Esperantlando, sekursistoj de la ĝuste finita kurso. Ni konfesu ke mi pli bone parolis pri kongresiventuro anstataŭ organizado. Sed kie regas la volo ĉi vroj sin desegnas. Kaj certe ne la volo mankis al la 5 gepliniraj.

Kvazaŭ nistero nekompetenca, instigante nian ardon, sukcese netendite
j-m antu la kongresado nin alflugis. La sekretario letare atakis la
urbestraron kaj tie lertis skribis - felice li povis ankoraŭ uzi la ge-
ografian lingvon - ke Brugia konsentis doni subvenciojn financajn, akcepti
la gekongresan-jn en la famkata skebonal-nego, ludi specialejn son-
zillerkoncertojn je la honoro de la alvenant-oj, ja, eĉ konsideri la olda-
ren de Ealingvo turistoj bruseto pri nia malnova urbo.

urbestr-r-e sive nun noniam audis pri nia societ-e tute ignoris fin
ekzist-d-en kaj malgraue sis ni tiem multe skiris. Cu nu prave mi parolis
pri hontendita sukceseg?